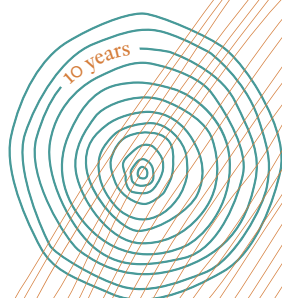

Amitav Ghosh

2025

Framtidsbiblioteket

Future Library

Katie Paterson

Katie Paterson (f. 1981 i Skottland) er kjent for sine konseptuelle kunstverk, som blant annet har bestått av å kringkaste lydene fra en smeltende isbre live, å kartlegge alle døde stjerner i universet, å sammenstille et lysbildearkiv over mørkets historie opp gjennom tidene, å spesialdesigner en lyspære til å simulere opplevelsen av månelys, å begrave et sandkorn spaltet til nanostørrelse dypt nede i Saharaørkenen og å sende en omstøpt meteoritt tilbake til verdensrommet. Katie Paterson har hatt utstillinger over hele verden, fra London til New York, Berlin til Seoul, og verkene hennes har deltatt i store utstillinger hos bl.a. Tate Britain, Hayward Gallery, Museum of Contemporary Art Sydney, Guggenheim Museum New York og The Scottish National Gallery of Modern Art. Hun har vunnet the South Bank Awards i kategorien Visual Arts, og er «honorary fellow» hos Universitetet i Edinburgh.

katiepaterson.org

Framtidsbiblioteket ble opprinnelig utviklet på oppdrag fra og produsert av Bjørvika Utvikling, og forvaltes i dag av Stiftelsen Framtidsbiblioteket. Stillerommet i Deichman Bjørvika er designet av kunstneren og Arkitektene Atelier Oslo og Lund Hagem. Prosjektet støttes av Oslo kommune ved Kulturetaten og Bymiljøetaten. Teksten til Amitav Ghosh er redigert av Faye Fornasier og oversatt til norsk av Stian Omland. Teksten til Ranjit Hoskote er redigert av Faye Fornasier og oversatt til norsk av Stian Omland. Alle norske oversettelser er manusvasket av Hedda Vormeland. Grafisk design av Fraser Muggeridge studio.

framtidsbiblioteket.no

Katie Paterson (born 1981, Scotland) is known for her conceptual artworks that have involved broadcasting the sounds of a melting glacier live, mapping all the dead stars in the universe, compiling a slide archive of the history of darkness across the ages, custom-making a light bulb to simulate the experience of moonlight, burying a nano-sized grain of sand deep within the Sahara desert, and sending a re-cast meteorite back into space. Katie Paterson has exhibited internationally, from London to New York, Berlin to Seoul, and her artworks have been included in major exhibitions such as Tate Britain, Hayward Gallery, Museum of Contemporary Art Sydney, Guggenheim Museum New York, and The Scottish National Gallery of Modern Art. She was the winner of the Visual Arts category of the South Bank Awards, and is an honorary fellow of Edinburgh University.

katiepaterson.org

Future Library was originally commissioned and produced by Bjørvika Utvikling and is managed by the Future Library Trust. The silent room in the Deichman Bjørvika, Oslo Public Library is designed by the artist and architects Lund Hagem and Atelier Oslo. Supported by the City of Oslo, Agency for Cultural Affairs and Agency for Urban Environment. Amitav Ghosh's text is edited by Faye Fornasier and translated into Norwegian by Stian Omland. Ranjit Hoskote's text is edited by Faye Fornasier and translated into Norwegian by Stian Omland. All Norwegian translations are copy edited by Hedda Vormeland. Graphic design by Fraser Muggeridge studio.

futurelibrary.no

Amitav Ghosh

Gjenlyden av dyp tid

Nå hersker det bred enighet om at den globale krisen vi befinner oss i, i stor grad er en konsekvens av at vi forholder oss til svært korte tidsrammer – valgperioder på to eller fire år, for eksempel, eller kvartalsvise inntjeningsmål, eller mediesykluser som belønner sensasjoner.

Vi forestiller oss kanskje at dette primært er politiske eller økonomiske imperativer, og at kunst og litteratur er fritatt fra slik tvang, men det er slett ikke tilfellet. Også i kunst og litteratur finnes et enormt press om å holde tritt med de nyeste trendene, og selv ikke en forfatter som er alt annet enn trendy, som meg, kan helt og holdent forbli immun mot slikt press, spesielt ikke i en tid da skribenter kan publisere tekstene sine nesten umiddelbart i tidsskrifter på nettet.

Nettopp dette er grunnen til at jeg liker Framtidsbiblioteket så godt. Prosjektet krever en forståelse av tid som er helt annerledes enn de kortsiktige rammene som har ført planeten helt ut på katastrofens rand.

Så hva kan være en alternativ forståelse av tid? En slik forståelse er flere urfolks sterke etiske rammeverk, kjent som «Sjuende-generasjon-prinsippet». Hovedsakelig har det sine røtter i tradisjonene til haudenosaunee-folkene (irokeserforbundet) og vi finner variasjoner over samme tema hos andre urbefolkningsgrupper, fra Great Plains til Andesfjellene. Filosofien fordrer at enhver beslutnings som tas i dag, må vurderes i lys av følgene for menneskene som befolker jorda sju generasjoner inn i framtiden.

I bunn og grunn fungerer Sjuende-generasjon-prinsippet som en kognitiv begrensning av menneskenes tendens til grådighet og egen nytte. Haudenosauneeenes store fredsløve – Kaianere'kó:wa, den muntlige grunnloven som samlet fem (og senere seks) nasjoner – pålegger høvdingene å ta hensyn til hva som er best for etterkommere de aldri kommer til å møte. I praksis betyr det at beslutninger som å felle skog, undertegne en avtale, eller ta i bruk ny teknologi, må bestå en streng moralsk prøve: «Kommer dette til å tjene barna til oldebarna mine?» Dermed flyttes det etiske tyngdepunktet fra det uavhengige individet eller kjernefamilien til en ubrutt slektsskapskjede som strekker seg fra fortiden til langt inn i framtiden.

I dag blir disse prinsippene lovfestet i juridiske systemer. For eksempel anerkjenner Ecuadors grunnlov fra 2008 naturens rettigheter, og nylig refererte Attawapiskak First Nation i Canada til Sjuende-generasjon-prinsippet i et rettslig saksdokument for å stanse utviklingsprosjekter. Dette er gjenklang av en urgammel juridisk logikk som gir den ufødte en stemme i maktens rom.

Ved å utfordre forfattere og kunstnere til å henvende seg til et publikum som ennå ikke er født, innfører Framtidsbiblioteket dermed Sjuende-generasjon-prinsippet i litteraturen og kunsten.

Men for virkelig å forstå urbefolkningers langsiktige planlegging, må man også anerkjenne at den er underbygget av ritualer og minner. Sjuende-generasjon-horisonten holdes i hevd ved hjelp av en muntlig tradisjon, seremonier, og stedsbasert historiefortelling.

Også på denne måten stemmer Framtidsbiblioteket overens med Sjuende-generasjon-prinsippet. Prosjektet har skapt nye ritualer og seremonier som ledsager den samtidige tilblivelsen og begravelsen av gjenstandene det har gitt opphav til. Dette er i seg selv en historie som krever å bli fortalt.

It is now widely recognised that the planetary crisis in which we find ourselves today is largely the result of thinking in very short timeframes – two- or four-year elections, for example, or quarterly earnings targets, or media cycles that reward breaking news.

It might be thought that these are primarily political or economic imperatives and that art and literature are free from these compulsions, but this is very far from being the case. In art and literature, too, there are huge pressures to stay abreast of emerging trends, and even a writer who is very far from being trendy, like me, cannot remain wholly immune from these pressures, especially at a time when writers can publish their work almost instantaneously in online magazines.

This is exactly why the *Future Library* project appeals to me. It demands a conception of time that is completely different from the short-term temporal frameworks that have brought the planet to the brink of catastrophe.

What, then, might be an alternative conception of time? One such conception is the powerful Indigenous ethical framework known as the ‘Seventh Generation Principle’. Rooted primarily in the traditions of the Haudenosaunee (Iroquois Confederacy) and echoed in various forms by other Indigenous peoples from the Great Plains to the Andes, this philosophy demands that every decision made today must be evaluated for its impact on the people who will inhabit the earth seven generations into the future.

At its core, the Seventh Generation Principle functions as a cognitive restraint on the human tendency towards greed and expediency. The Haudenosaunee Great Law of Peace – Kaianere’kó:wa, the oral Constitution that united five (and later six) nations – instructs chiefs to consider the welfare of descendants they will never meet. In practice, this means that decisions such as clearing a forest, signing a treaty, or adopting a new technology must pass a stringent moral test: *Will this benefit the children of my great-grandchildren?* This shifts the centre of ethical gravity from the autonomous individual or the nuclear family to an unbroken chain of kinship stretching from the past to the distant future.

Today, these principles are being codified in legal systems; for example, Ecuador’s 2008 Constitution recognises the Rights of Nature, and in recent years the Attawapiskat First Nation has cited the Seventh Generation Principle in court filings. These are echoes of an ancient legal logic that grants the unborn a voice in the chambers of power.

In presenting writers and artists with the challenge of addressing an audience that is yet unborn, the *Future Library* project is, in effect, introducing the Seventh Generation Principle into literature and the arts.

However, to truly understand Indigenous long-term planning, one must also appreciate its foundation in ritual and memory. The seven-generation horizon is sustained through oral tradition, ceremony, and place-based storytelling.

This is another way in which the *Future Library* project accords with the Seventh Generation Principle. It has created new rituals and ceremonies to accompany the simultaneous birthing and burying of the objects it has brought into being. This is itself a story that demands to be told.

Om å vente solidarisk

Vi er ikke punkter på en linje, men snarere sentrum i sirkler.

Sirklene omgir oss med vitnesbyrd som forgjengerne våre har sendt vår vei siden steinalderen, og av tekster som ikke er blitt sendt, men som vi er vitne til. Tekster fra naturen, fra universet, minner oss om at symmetri eksisterer side om side med kaos, at oppfinnsomhet kan ta innersvingen på uunngåeligheter, at det som er ønsket, er mer trøsterikt enn det som er lovet.

Så holdt oppe av det vi har arvet og det vi er vitne til, skal vi våge å stå imot, og fortsette å stå imot, under forutsetninger vi ennå ikke kan forestille oss. Vi skal lære å vente solidarisk.

John Berger *Confabulations*

Den krevende kunsten å dyrke tålmodighet

Hver eneste generasjon setter spesielt stor pris på sin egen ungdomstids tradisjoner, og forsvarer dem mot erfaringenes angrep på minnene. De av oss som vokste opp fra 1970- til 1990-tallet, hadde forestillingen om solidaritet som midtpunkt i ungdomstidens tradisjoner. Vi så for oss solidaritet som en begeistrende, frigjørende utfordring av samtiden, fremmet av et inspirert kollektiv. Og vi sørger over den i denne trøstesløse tiden hvor slike inspirerte kollektiv virker umulige å mobilisere, og næring til fellesskap ser ut til å ha gått nesten helt tapt, når nybrottspolitikken har gått seg vill, og vi står desillusjonerte igjen, fanget og isolert i digital ensomhet vi selv har skapt.

Vår versjon av barrikadenes mytologi er farget av nostalgi. Vi leser eldre venners beretninger om årene som gatekjempere på nytt, og slutten av 1960-årene likner stadig mer på en planet som snurrer av sted, ut i verdensrommet. Vi tenker tilbake til våre egne demonstrasjoner mot atomvåpen og avskogingspolitikk, protestene mot etnisk polarisering og patriarkatets giftige urokkelighet.

Slik solidariteten kom til uttrykk, revet med av skrår sikkerheten, levnet fryden over

How to Wait in Solidarity

We are not points on a line; rather, we are the centres of circles.

The circles surround us with testaments addressed to us by our predecessors since the Stone Age, and by texts which are not addressed to us but which can be witnessed by us. Texts from nature, from the universe, they remind us that symmetry coexists with chaos, that ingenuities outflank fatalities, that what is desired is more reassuring than what is promised.

Then, sustained by what we have inherited from the past and what we witness, we will have the courage to resist and continue resisting in as yet unimaginable circumstances. We will learn how to wait in solidarity.

John Berger *Confabulations*

The difficult art of cultivating patience

Every generation cherishes the folklore of its youth, defending it against the assaults that experience launches against memory. For those of us who grew up between the 1970s and the 1990s, the folklore of our youth took the idea of solidarity as its centrepiece. We visualised solidarity as an exhilarating, emancipatory challenge to the present, posed by an inspired collective. And we mourn it, in these bleak times when such inspired collectives seem impossible to mobilise and the sustenance of community seems all but lost; when vanguard politics has lost its way, leaving us disillusioned, trapped and isolated in digital solitudes of our own making.

Nostalgia tints our retelling of the mythology of the barricades. We revisit the chronicles of older friends recounting their street-fighting years, the late 1960s looking increasingly like a planet spinning away into outer space. We think back to our own demonstrations against nuclear weapons and deforestation programmes, our protests against ethnic polarisation and the toxic persistence of patriarchy.

In these manifestations of solidarity, carried along on the momentum of conviction, the thrill of immediate, assertive action left little space for

umiddelbar, selvsikker handling liten plass til tålmodighetens kjedelige dyd. Å vente ble i beste fall betraktet som fryktsom passivitet, og i verste fall stilltiende samarbeid med det bestående. Ethvert forsøk på å organisere solidaritet var teoretisk underbygget av målet om å sikre en rettferdig framtid basert på jevn fordeling. Likevel inneholdt det allerede kimen til tvangen, presset og hierarkiet som skulle motvirke en slik framtid.

Det var derfor øynene mine lyste opp da de så en vakker og konsis setning i den siste boka til John Berger, som kom ut noen måneder før han døde: «Vi skal lære å vente solidarisk»

Berger henvendte seg hinsides sin egen levetid, til lesere som kommer til å finne ham i framtiden, og han løfter fram hvilken dyd det er oppmerksomt å tilegne seg tekster vi har mottatt fra tidligere generasjoner, og fra selve naturen. Han nikker utvisomt ubevisst til den klassiske ideen om Naturens bok, *liber naturae*, og legger vekt på hvor viktig det er å følge med på signalene som kommer til oss fra omgivelsene – både de som allerede er leselige, og de som åpner for tolkning.

Enten det gjelder manifestet som med sin klang gir gjenlyd gjennom århundrene, eller blomsten som i sin genetiske kode har komprimert årtusener med tilpasningsdyktighet, eller skyen som lokker oss til å forevige dens flyktighet i en tegning, lærer disse signalene oss å verdsette opplevelsens skimrende særegenhet. De vaksinerer oss mot en epoke som smører oppmerksomheten vår tynt utover algoritmiske forbrukssykluser, overdrar egenart til kognitive surrogater, og tilbyr oss elektroniske avatarer og proteser spesiallaget for å innskrenke oss samtidig som de byr fram en illusorisk utvidelse av bevisstheten.

Bergers påstand om at vi er «sentrum i sirkler» er ikke et uttrykk for den narsissistiske arrogansen som karakteriserer den dominerende retningen i opplysningstidens humanisme, men snarere det motsatte: en ydmykhet som anerkjenner det innbyrdes forholdet vårt til alle de andre beboerne på planeten vår i en floke av uavbrutte naturlige, kulturelle og historiske sammenhenger. Mest av alt viser Berger til den krevende kunsten å dyrke tålmodighet når vi, med empati og samhørighetsfølelse, henvender oss til samtalepartnere som deler vår utilfredshet med samtiden og vår higen etter en framtid der det menneskelige eventyret ikke står i strid

the dull virtue of patience. Waiting was treated as synonymous with timid quietism at best, and tacit collusion with the status quo at worst. Every attempt at organising solidarity was theoretically premised on securing a just and equitable future. Yet it already contained the seeds of compulsion, coercion and hierarchy that would negate such a future.

Which is why my eyes lit up when they fell on a beautiful and lapidary line in John Berger's *Confabulations*, published some months before his death: 'We will learn how to wait in solidarity.'

Speaking beyond his own lifespan to readers who will make their way to him in the future, Berger extols the virtue of attentiveness to texts we have received from previous generations and from the natural world. Doubtless paying subliminal homage to the classical idea of the Book of Nature, *liber naturae*, he dwells on the importance of attending to the signals that come to us from our surroundings – both those that are already legible and those that invite deciphering.

Whether it is the manifesto whose cadences resonate across centuries, or the flower that compresses millennia of resilience into its genetic code, or the cloud that beguiles us into memorialising its transience in a drawing, these signals teach us to treasure the shimmering singularities of experience. They inoculate us against an epoch that dissipates our attention across algorithmic cycles of consumption, delegates our selfhood to cognitive surrogates, and offers us electronic avatars and prostheses designed to circumscribe us even while offering an illusory expansion of consciousness.

Berger's proposition that we are 'centres of circles' does not articulate the narcissistic arrogance that characterises a dominant strand of Enlightenment humanism, but rather its opposite: a humility that acknowledges our interrelationship with all the other tenants of our planet through a tangle of natural, cultural and historical continuities. Above all, Berger gestures towards the difficult art of cultivating patience as we reach out, through empathy and affinity, to interlocutors who share our discontent with the present and our yearning for a future in which the human adventure is not at odds with the multi-species planetary commonwealth of which we are a part.

med planetens mangeartede fellesskap, som vi er en del av.

De samtalepartnerne har kanskje forlatt jorda for tusen år siden og etterlatt seg sine utsagn som vår felles arv. Eller så er de ennå ikke født, og vi setter i bevegelse vår del av en dialog som kommer til å nå dem som lys fra en fjern stjerne, og lokke fram svar fra dem. I denne framstillingen er solidaritet en tidsreise gjennom tidligere liv og antatte etterliv. Den utspiller seg som en gradvis bygge- og samhørighetsprosess snarere enn en eksplosjon i en brå, insisterende hendelse. Den hviler på troen på at framtiden kommer til å finne oss.

Tro på framtiden

En slik forpliktelse til å lære å vente solidarisk, i troen på at framtiden kommer til å finne oss – gjennom noen av vår tids fremste litterære uttrykk – rommes i hjertet av Katie Patersons visjonære prosjekt *Framtidslitteraturet*. Som en leser som aldri vil få nyte bøkene som legges i prosjektets hvelv, som skal vises fram og gis ut om hundre år, blir jeg bedrøvet ved tanken på fortellingene som vil forbli lukket for meg. Samtidig er jeg også begeistret. Det gleder meg å vite at noen av favorittforfatterne mine kommer til å reise sammen inn i framtiden, og by etterkommerne våre på 2100-tallet et kjernepensum av fryd, pine, nysgjerrighet og mot.

Når jeg tenker på disse tidskapslene, drives jeg til å tro at arten vår vil overvinne sin antroposentriske dumskap – like ødeleggende for selvet som den er destruktiv for andre – og at planeten vår kommer til å overleve undergangens maskineri. Jeg er spesielt glad for at Amitav Ghosh, en forfatter jeg lenge har beundret for hans sofistiskerte omgang med århundrelange fortellingskurver i historisk tid, og årtusenlange fortellingskurver i geologisk og klimatisk tid, er en av seilerne på dette skipet med kurs for en havn i en ikke-ennå-tid vi ikke engang kan forestille oss.

Å tro på framtiden i en så prøvet samtid som vår virker som et overilt og nesten vanvittig foretak. Hvordan kan vi forestille oss hvordan morgendagens verden vil se ut, for ikke å snakke om verden om et århundre, når folkemord og økomord er sluppet løs over planeten stikk i strid med moralen og de normene som er nedfelt

Those interlocutors may have passed from the earth a thousand years ago, leaving their words as our common heritage. Or they may be yet unborn, and we set in motion our part of a dialogue that will reach them like light from a distant star, prompting them to respond. Solidarity, in this account, is time travel across previous lives and putative afterlives. It unfolds as a gradual process of assembly and communion rather than exploding into a spontaneous, declarative event. It is premised on the belief that the future will find us.

Faith in the future

Such a commitment to learning how to wait in solidarity, in the belief that the future will find us – through some of the finest literary expressions of our time – lies at the heart of Katie Paterson's visionary project, *Future Library*. As a reader who will never savour the books going into the vault of this project, to be revealed and published a hundred years from now, I am saddened to think of the narratives that will remain sealed to me. Yet I am also delighted. It brings me joy to know that some of my favourite authors will travel together into the future, offering a core curriculum in joy, anguish, curiosity and fortitude to our descendants in the 22nd century.

I am impelled to believe, as I think about these time capsules, that our species will overcome its anthropocentric foolishness – as destructive of self as it is ruinous to others – and that our planet will survive the engines of apocalypse. I am particularly glad that Amitav Ghosh, whose writing I have long admired for its sophisticated engagement with centuries-long arcs of historical time and millennia-long arcs of geological and climatic time, is among the mariners on this ship sailing towards a harbour in a not-yet time we cannot even imagine.

To believe in the future, in such an embattled present as ours, seems a rash and almost insane commitment. How can we imagine the shape of the world tomorrow, let alone a century from now, when genocide and ecocide have been unleashed across the planet in defiance of morality and the norms of international law? When wars are being waged with unprecedented brutality?

i folkeretten? Når kriger utkjempes med brutalitet uten tidligere sidestykke?

Å tro at boka fortsatt vil være relevant om hundre år, virker som en akkurat like forhastet og nesten vanvittig forpliktelse. Stemmer som fra alle kanter messer om markedets klokskap, forklarer nedlatende at teknologi vil fortrenge boka som vitne om det vakre og iherdige ved det menneskelige eventyret, som bærer av drømmer, håp, frykt, innsikt og forskjellige typer kunnskap.

Å tro at det om et århundre fortsatt vil finnes lesere, krever sterk, blind tro. En så tapper handling møtes av et kor av pessimistiske stemmer som spår at lesende oppmerksomhet vil forgå, og forkynner nært forestående former for inntak av data som utgjør slutten på den typen empatisk, kritisk totalengasjement i tekster som vi kaller å lese. Og hvis bøker, lesere og lesing har forsvunnet inn i arkivet med utdatert materiale, hva annet kan biblioteket være enn en grotte full av skygger, et hvilested for ideer, sanger og fortellinger som en gang rommet gnisten til dirrende provokasjoner og utsøkte gleder?

Framtidslbiblioteket setter sin lit til bøkene som minnets og lystens talismaner, til at lesere er samfunnsborgere som gjerne vil styre sin egen skjebne. Det stoler på at lesing er en handling som frigjør forestillingsevnen, og at biblioteket er et institusjonelt rom som er både inderlig intimt og betryggende sosialt – en plattform viet foredling av følsomhet. At prosjektet insisterer på videreføring av liberale og humanistiske verdier, til tross for at samfunnet slår sprekker og politisk uro øker i stadig raskere takt, er en erklæring om å nekte å la seg binde av nåtidens skjebnesvangre endelighet.

Boka som prosjektil

Framtidslbiblioteket er en arvtaker til en av det moderne forleggeriets foregangsmenn, den venetianske, humanistiske akademikeren og trykkeren Aldus Mantius (1449–1515). Aldus var glødende overbevist om at oldtidens klassiske litteratur var like viktig og relevant for samtidens kultur. I sterk kontrast til de store, uhåndterlige folioutgavene som hadde dominert bokbransjen på 1400-tallet, innledet Aldus 1500-tallet med en serie bærbare klassikere utformet i oktavformat – han presset episk lære og filosofisk refleksjon inn i leserens hånd eller lomme.

To believe that the book will still be relevant a century from now seems an equally rash and almost insane commitment. All around us, voices intoning the wisdom of the marketplace explain patronisingly that technology will render the book obsolete, as a vehicle testifying to the beauty and urgency of the human adventure, as a container of dreams, hopes, fears, insights and diverse kinds of knowledge.

To believe that a century from now there will still be readers calls for a leap of faith. Such a courageous act is met by a chorus of pessimistic voices predicting the demise of readerly attention and heralding the imminence of practices of data absorption that spell the end of the kind of empathetic, critical, full-bodied engagement with texts that we describe as reading. And if books, readers and reading have all vanished into the archive of superseded forms, what can the library be except a cavern of shadows, a resting place for ideas, songs and narratives that once held the spark of vibrant provocation and sublime delight?

Future Library places its faith in books as talismans of memory and desire, in readers as citizens who wish to direct their own destinies. It trusts in reading as a practice that liberates the imagination and the library as an institutional space both profoundly intimate and reassuringly social – a platform for the refinement of sensibility. The project’s insistence on a continuity of liberal and humane values, despite the planet-wide acceleration of social rupture and political unrest, proclaims a refusal to be bound by the mortal finitude of this hour.

The book as projectile

Future Library stands in a line of descent from the pioneer of modern publishing, the Venetian humanist scholar and printer Aldus Manutius (1449–1515). Aldus believed fervently in the perennial importance of the classics of ancient literature and their relevance to contemporary culture. In sharp contrast to the large, unwieldy folio editions that had dominated 15th-century publishing, Aldus inaugurated the 16th century with a portable classics series designed in octavo format – squeezing epic lore and philosophical reflection into the reader’s hand or pocket.

A lover of Greek learning, Aldus described each of these books as an *enchiridion*, a word that

Aldus, som elsket gresk lære, beskrev hver av disse bøkene som en *enchiridion*, et ord som bokstavelig talt betyr «håndholdt», men som hadde en sekundærbetydning i oldtidsgresk våpenlære: et prosjektil. Hensikten med disse bøkene var at de skulle være prosjektiler som ble slynget fra fortiden og inn i framtiden, for å drive bort uvitenheten og gjøre motstand mot det hukommelsestapet som Kirkens fordomsfulle autoritet tvang fram i åndslivet.

Ordet *enchiridion* minner oss om at å lese er en politisk handling, spesielt i perioder og samfunn dominert av trangsynte og demagoger. Lesing garanterer kollegialitet, et ord som maner fram det rendyrkede i å lese sammen.

Det åpner ukjente horisonter i fantasien og tilfører nyansenes nåde til debatten. Lesing gir næring til en demokratisk samværsmåte ved å etablere en intellektuell allmenning – et rom der mange stemmer, rivaliserende argumenter og forskjellige perspektiver kan komme sammen.

Ved å frakte innsikter, sanseopplevelser og ideer over nasjonale og kontinentale grenser som altfor ofte er konstruert med utgangspunkt i kynisk politikk, lar lesing oss dele vår nød og innse at egenskapene vi har til felles med fremmede, er mange flere enn måtene vi skiller oss fra dem på. I perioder rammet av gjennomgripende fremmedhat inviterer lesing oss til å omfavne den motsatte tilstanden: fremmedkjærighet, inkludert en nysgjerrighet i møtet med Den andre. Gjennom lesingens minne- og motstandsritualer – innkodet i sanger, historier, dikt og memoarer – sender den framover, som en stafettpinne, verdien en flerstemmig trossing av rettroenhetens monotone stemme og tyranniets monopolistiske påstander.

Boken som bønn

Jeg tar meg i å tenke på bidragsyterne til *Framtidslbiblioteket*, som har takket nei til å bli tilfredsstilt av sine samtidige leseres reaksjoner, og takket ja til risikoen forbundet med å gi bøkene sine til lesere de aldri kommer til å kjenne eller møte. Vil disse bøkene være memoarer fra en forsvunnet verden? Eller vil de være bønner, som formidler håp gjennom en utholdenhetens fortellingskurve? Bønn springer ut av hengivelse til noe større enn oss selv, hinsides oss selv. Den dokumenterer vår tillit til evigheten.

literally means ‘hand-held’, but that had a secondary meaning in ancient Greek weaponry: a projectile. These books were intended to be projectiles hurled from the past into the future, dispelling ignorance and defying the amnesia imposed on the life of the mind by the narrow authoritarianism of the Church.

The word *enchiridion* reminds us that reading is a political act, especially in periods and societies dominated by bigots and demagogues. Reading guarantees collegiality, a word that evokes the spirit of reading together; it opens unknown horizons for the imagination and imparts the grace of nuance to debate. Reading sustains a democratic way of being together by providing an intellectual commons – a space where many voices, rival arguments and plural perspectives may congregate.

By transporting insights, sensations and ideas across national and continental borders that are too often the inventions of cynical policy, reading allows us to share our predicaments and to recognise that the features we have in common with strangers outnumber the ways in which we differ from them. In times afflicted by pervasive xenophobia, reading invites us to embrace the opposite condition: xenophilia, a curiosity about and affection for the Other. Through its rituals of remembrance and defiance – encoded in songs, stories, poems, memoirs – it relays forward the value of a polyphonic resistance to the monotonous voice of orthodoxy and the monopolistic claims of tyranny.

The book as prayer

I find myself thinking about the contributors to *Future Library*, who have deferred the gratification of their contemporary readers’ responses and accepted the risk of offering their books to readers they will never know or meet. Will these books be memoirs from a vanished world? Or will they be prayers, conveying hope across an arc of endurance? Prayer springs from a devotion to something larger than oneself, beyond oneself; it records one’s trust in eternity.

The counter-questions announce themselves instantly. What is the value of writing into the future, writing for the future, when the present has been eclipsed by wars, species extinctions and other catastrophes? How can we dedicate

Motforestillingene melder seg umiddelbart. Hvilken verdi har det å skrive inn i framtiden, skrive for framtiden, når nåtiden er blitt formørket av kriger, artsutryddelse og andre katastrofer? Hvordan kan vi vie oss til noe større enn oss selv, noe som kommer til å leve lenger enn oss, når vi ikke lenger er sikre på noe som helst i en så uforutsigbar og fragmentert verden? Hvordan kan vi gjøre vår omsorg gjeldende for framtiden, når nåtiden vår er skutt i stykker?

Tankene mine går til det skrevne ordets opprinnelse – til Ugarit, en bronsealder-havneby på den nordsyriske kysten, ved det moderne Latakia. Den ble ødelagt rundt 1190 fvt. av mystiske inntrengere som i bevarte dokumenter omtales som «Havfolket». Ugarit var glemt i over tre tusen år og ble gjenoppdaget i 1928 av en bonde som pløyde åkeren sin på neset Ras Shamra. Blant funnene i Ras Shamra var det leirtavler med kileskriftinskripsjoner: noen av de eldste bevarte tilfellene av alfabetisk skrift i verden. De viser en lingvistisk revolusjon som erstatter sumerisk piktografisk skrift og logografisk skrift fra det tidlige Mesopotamia.

En av disse tavlene er et brev forfattet av Ammurapi, Ugarits unge konge, som ber sin overherre om militær støtte mot Havfolket. Etter at byen hadde falt, ble det skrevet et nytt brev, en beskrivelse av tilintetgjøringen av festningsverk, hus, vingårder og treskeplasser. Et rop om hjelp som aldri ble sendt, en klage ingen noen gang hørte. Ved et skjebnens lune er den eneste grunnen til at disse leirtavlene har overlevd, at de ble brent en siste gang i brannen som utslettet Ugarit.

Ammurapis stemme formidler hans frykt, hjelpeløshet, desperasjon og sorg. Setningene blottlegges i sin sårbarhet og bærer gjennom årtusenene til oss. De lyder som om de kunne vært skrevet på en av vår tids slagmarker. Ammurapis bønn rettes til evigheten. I visshet om at han er forlatt, satser han alt på den uforutsigbare leseren, skilt fra ham selv av store avstander, i tid, rom, språk og kulturelle forutsetninger. Vi lytter til denne stemmen som klammer seg til håpet, lørevet og likevel fengslende. Mens raketter regner fra himmelen og militære droner slipper løs ødeleggelse, snakker Ammurapi til oss, og for oss, mens vi formulerer våre klagesanger over de døende og de døde i Gaza og Libanon, Iran og golfstatene.

ourselves to something greater than ourselves, something that will outlive us, when we are no longer sure of anything in this unpredictable and fragmented world? How can we exert our care towards the future when our present is shot to pieces?

My mind turns to the beginnings of the written word – to Ugarit, a Bronze Age harbour city on the coast of northern Syria, near modern Latakia. It was destroyed around 1190 BCE by mysterious invaders referred to in extant documents as the ‘Sea People’. Forgotten for more than three thousand years, Ugarit was rediscovered in 1928 by a farmer ploughing his field on the headland of Ras Shamra. Among the Ras Shamra finds were clay tablets inscribed in cuneiform: among the earliest preserved examples of alphabetic writing in the world. They register a linguistic revolution that superseded the pictographic script of Sumer and the logographic script of early Mesopotamia.

One of these tablets is a letter composed by Ammurapi, Ugarit’s young king, appealing to his overlord for military assistance against the Sea People. After the city had fallen, another letter was composed, describing the devastation of fortifications, houses, vineyards and threshing floors. A call for help that was never dispatched, a lamentation that no one ever heard. By a twist of fate, the only reason these clay tablets have survived is that they received their final baking in the fire that destroyed Ugarit.

Ammurapi’s voice communicates his fear, helplessness, desperation and grief. Laid bare in their vulnerability, his sentences carry across the millennia to us; they sound as though they might have been written on one of today’s battlefields. Ammurapi’s appeal is to eternity. Knowing himself abandoned, he casts a wager on the unpredictable reader, separated from himself by a great distance in time, space, language and cultural assumptions. We listen to this voice of hope against hope, disembodied yet compelling. As missiles rain down from the skies and weapon-grade drones unleash havoc, Ammurapi speaks to us, and for us, as we craft our elegies for the dying and the dead in Gaza and Lebanon, Iran and the Gulf states.

Amitav Ghosh vokste opp i India, Bangladesh og Sri Lanka og har en doktorgrad i sosialantropologi fra University of Oxford. Han har skrevet fire sakprosa-bøker, to essaysamlinger og ni romaner. Bøkene hans er blitt tildelt en rekke priser, og han har fått åtte æresgrader, seks priser for sitt samlede virke og fire æresprofessorater. Verkene hans er oversatt til over tretti språk, og han har sittet i juryen ved filmfestivalene i Locarno og Venezia. I 2018 ble han den første engelskspråklige forfatteren som mottok Indias høyeste litterære utmerkelse, Jnanpithprisen. I 2019 utpekte tidsskriftet *Foreign Policy* ham til en av de viktigste utenlandske tenkerne i det foregående tiåret. I 2024 ble han tildelt Erasmusprisen og ble tatt inn i American Academy of Arts and Sciences. I 2025 ble han tildelt Pak Kyongni-prisen av Sør-Koreas Toji Foundation. Han er gift med forfatteren Deborah Baker og bor i Brooklyn i New York.

Ranjit Hoskote (født i Bombay i 1969) er poet, oversetter, kulturteoretiker og kurator. Han har blant annet skrevet diktsamlingene *Vanishing Acts: New & Selected Poems 1985–2005* (Penguin, 2006), *Central Time* (Penguin/Viking, 2014), *Jonahwhale* (Penguin/Hamish Hamilton, 2018; i Storbritannia som *The Atlas of Lost Beliefs*, utgitt av Arc i 2020), *Hunchprose* (Penguin/Hamish Hamilton, 2021), og *Icelight* (Wesleyan University Press og Penguin/Hamish Hamilton, 2023). Hoskote har oversatt verkene til den kvinnelige 1300-talls-mystikeren Lal Ded fra Kashmir under tittelen *I, Lalla: The Poems of Lal Ded* (Penguin Classics, 2011) og verkene til 1700-talls-poeten Mir Taqi Mir fra urdu under tittelen *The Homeland’s an Ocean* (Penguin Classics, 2024). Han har skrevet en essaysamling om maleren og poeten Gieve Patel: *To Break and To Branch* (Seagull, 2024). Hoskote studerte ved International Writing Program ved University of Iowa (1995) og har vært forfatter i residens ved Villa Waldberta i München (2003), ved Berlin Polnisches Institut (2010), BAK/basis voor actuele kunst i Utrecht (2010) og Fremantle Biennale (2025). Hoskote var medkurator ved den 7. Gwangju Biennale (2008), var kurator for Indias aller første nasjonale paviljong ved Venezia-biennalen (2011) og var med på å opprette kunstnerisk råd i Bergen Assembly, en norsk triennale for visuell kunst.

Amitav Ghosh grew up in India, Bangladesh and Sri Lanka, and has a Ph.D. in Social Anthropology from the University of Oxford. He is the author of four books of nonfiction, two collections of essays, and nine novels. He holds eight honorary degrees, six lifetime achievement awards, and four honorary fellowships. His books have won many prizes and have been translated into more than thirty languages. He has served on the jury of the Locarno and Venice film festivals. In 2018, he became the first English-language writer to receive India’s highest literary honour, the Jnanpith Award. In 2019, *Foreign Policy* magazine named him one of the most important global thinkers of the preceding decade. In 2024, he was awarded the Erasmus Prize and was elected to the American Academy of Arts and Sciences. In 2025, he was awarded the Pak Kyongni Prize by South Korea’s Toji Cultural foundation. He is married to the writer Deborah Baker and lives in Brooklyn, New York.

Ranjit Hoskote (born Bombay, 1969) is a poet, translator, cultural theorist and curator. His poetry collections include *Vanishing Acts: New & Selected Poems 1985–2005* (Penguin, 2006), *Central Time* (Penguin/Viking, 2014), *Jonahwhale* (Penguin/Hamish Hamilton, 2018; in the UK as *The Atlas of Lost Beliefs* by Arc, 2020), *Hunchprose* (Penguin/Hamish Hamilton, 2021), and *Icelight* (Wesleyan University Press and Penguin/Hamish Hamilton, 2023). Hoskote has translated the 14th-century Kashmiri woman mystic Lal Ded’s work as *I, Lalla: The Poems of Lal Ded* (Penguin Classics, 2011) and the work of the 18th-century Urdu poet Mir Taqi Mir as *The Homeland’s an Ocean* (Penguin Classics, 2024). He has authored a book of essays on the painter-poet Gieve Patel, *To Break and To Branch* (Seagull, 2024). Hoskote is an alumnus of the International Writing Program, University of Iowa (1995) and has been writer-in-residence at Villa Waldberta, Munich (2003), the Polish Institute, Berlin (2010), BAK, basis voor actuele kunst, Utrecht (2010) and the Fremantle Biennale (2025). Hoskote co-curated the 7th Gwangju Biennale (2008), was the curator of India’s first-ever national pavilion at the Venice Biennale (2011), and is a founding member of the Advisory Board of the Bergen Assembly, a Norwegian visual arts triennial.

Framtidsbiblioteket er et 100 år langt kunstprosjekt i Oslo av den skotske kunstneren [Katie Paterson](#). Tusen trær er plantet på Vettakollen i Nordmarka, og om hundre år skal disse trærne felles for å bli til papir til en bokantologi som ble påbegynt i 2014. Hvert år skal en forfatter få i oppdrag å bidra med en ny tekst som inntil de skal trykkes i 2114, vil bestå av en voksende samling av 100 upubliserte og uleste manuskripter. Arbeidet med å ta vare på skogen og sikre dens eksistens i verkets 100-årige tidsperspektiv, finner sitt konseptuelle kontrapunkt i invitasjonen til hver forfatter; å skape og produsere et verk i håpet om å nå en lydhør leser i en ukjent framtid. Den kritikerroste romanforfatteren Amitav Ghosh er den tolvte forfatteren som bidrar til *Framtidsbiblioteket*.

Samlingen med tekster oppbevares i et stillerom i Deichman Bjørvika. Rommet som er designet av kunstneren og arkitektene, er utformet av treverk fra skogen i Nordmarka. Forfatterens navn er synlig, men ingen av manuskriptene vil være tilgjengelige for leserne før de publiseres om et århundres tid.

Styret i Framtidsbibliotekets stiftelse vil hvert år gi en ny forfatter oppdraget å bidra med en ny tekst. I styret sitter kunstneren Katie Paterson; Simon Prosser, forlagsdirektør i Hamish Hamilton; Merete Lie, Direktør hovedbibliotek, Deichman; Håkon Harket, forlagssjef i Forlaget Press; Ingeri Engelstad forlagssjef i Oktober Press; og Anne Beate Hovind, produsent og styreleder i Stiftelsen Framsbiblioteket.

Oslo kommune har gitt sin støtte til dette 100-års kunstverket og jobber sammen med stiftelsen og kunstneren med å forvalte skogen og sikre en god oppbevaring av manuskriptene i det nye biblioteket fram [til 2114](#).

Future Library is a 100-year artwork in Norway, created by Katie Paterson. One thousand trees have been planted in Nordmarka, a forest just outside Oslo, which will supply paper for a special anthology of books to be printed in a century's time. Between now and then, one writer every year will contribute a text, with the writings held in trust, unread and unpublished, until the year 2114. Tending the forest and ensuring its preservation for the [100-year](#) duration of the artwork finds a conceptual counterpoint in the invitation extended to each writer: to conceive and produce a work in the hope of finding a receptive reader in an unknown future. The critically acclaimed novelist Amitav Ghosh is the twelfth writer to contribute to *Future Library*.

The manuscripts will be held in trust in a specially designed room in the Deichman Library. Intended to be a space of contemplation, this room – designed by the artist and architects – is lined with wood from the forest. The authors' names and titles of their works will be on display, but none of the manuscripts will be available for reading until their publication in one century's time.

Guiding the selection of authors is the Future Library Trust, whose trustees include the artist Katie Paterson; Publishing Director of Hamish Hamilton, Simon Prosser; Director of the Deichman Main Library, Merete Lie; Publishing Director of Forlaget Press, Håkon Harket; Publishing Director of Oktober Press, Ingeri Engelstad and Chair of the Trust, Anne Beate Hovind.

Support for this 100-year long artwork has been given by the City of Oslo, who are working with the artist and the Future Library Trust to ensure the protection of the forest and manuscripts until 2114.